

Роль фінансового ринку в економіці України: тенденції його розвитку

Фінансовий ринок є найважливішою складовою економіки країни. Тому від його стану та ефективності функціонування залежить економічний розвиток країни. [1. с. 128]. Стабільність фінансової системи держави, її ефективність і платоспроможність, мобілізація та перерозподіл фінансових ресурсів, у першу чергу, залежать від розвитку фінансового ринку в країні. У 2015 році було створено Комплексну програму розвитку фінансового ринку України на 2015-2020 рр., головною метою якої є забезпечення сталого розвитку фінансового ринку, це надасть можливість забезпечити прозорість, створить сприятливі умови для потенційних інвесторів і підвищить ліквідність фінансових інструментів ринку [2, с.189-190].

Програма також передбачає таку реформу фінансового сектору, де ключовими стратегічними цілями у ній є чисті надходження прямих іноземних інвестицій за період 2015–2020 рр., які, за даними Світового банку, повинні становити понад 40 млрд. доларів США. Проте прямі іноземні інвестиції за I квартал 2019 року сягали 0,8 млрд. доларів, з них більше 60% було спрямовано до реального сектору. Лідерами залучення ПІІ були добувна промисловість та виробництво скла та виробів зі скла. Також слід згадати питання Програми про максимальне відношення загального обсягу державного боргу та гарантованого державою боргу до валового внутрішнього продукту за розрахунками Міжнародного валютного фонду, що не перевищує ватиме 60%. На початку 2019 року рівень боргу до ВВП знизився з 72% до 61%, очікується подальше зниження. Також станом на 01.01.2019 порівняно з попереднім періодом минулого року продовжилися тенденції щодо зростання активів недержавних пенсійних фондів (на 13,9%), кредитних спілок (на 8,7%), страхових компаній (на 4,7%), ломбардів (на 16%). Обсяги небанківських фінансових послуг на початок 2019 року також мали тенденції росту [4].

У 2018 році відбулись значні зміни у регулюванні фінансового сектору загалом: 1. Пом'якшено валютні обмеження для банків та бізнесу 2. Посилено захист прав кредиторів 3. Удосконалено корпоративне управління в акціонерних товариствах 4. Схвалено проект Концепції гармонізації оподаткування інструментів фінансового сектору 5. Підписано Меморандум між НБУ та НКЦПФР щодо розвитку ринку капіталу 6. Удосконалено нормативи професійної діяльності на фондовому ринку та управління ризиками 7. Підвищено стандарти розкриття інформації на ринку цінних паперів.

Зважаючи на завершення в 2019 році строків впровадження заходів Комплексної програми розвитку фінансового сектору України та враховуючи наміри сторін посилити співробітництво у впровадженні реформ у фінансовому секторі, усі регулятори фінансового ринку спільно розроблять середньострокову стратегію розвитку фінансового сектору на 2020–2025 роки, а також будуть спільно організовувати та проводити заходи, необхідні для її реалізації [3].

Нині в Україні створено фінансовий ринок із досить високим рівнем державного регулювання, яке побудоване за функціональним принципом на основі змішаного регулювання діяльності його учасників, що загалом відповідає рівню розвитку фінансового ринку та стану фінансової системи країни. Створення фінансової системи, що здатна забезпечити сталий економічний розвиток за рахунок ефективного перерозподілу фінансових ресурсів в економіці, є необхідною передумовою для розбудови повноцінного конкурентного середовища згідно із Стандартами Європейського Союзу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Блага Н.В. Інформаційна прозорість фондового ринку України//Фінанси України. – 2017. – № 3. – С. 90-95.
2. Коніна М. Сучасний стан фінансового ринку України та шляхи його вдосконалення/ М.Коніна, К. Реха, В. Янковський// Економічний дискурс. Міжнародний науковий журнал. – 2019. – Випуск 2. – с. 183-192.
3. Міністерство фінансів та фінансові регулятори спільно розроблять п'ятирічну стратегію розвитку фінансового сектору // Урядовий портал. 2019. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/minfin-ta-finansovi-regulyatori-spilno-rozroblyatpyatirichnu-strategiyu-rozvitku-finansovogo-sektoru>
4. Національна комісія фінансових послуг звітує про виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року за 2018 рік // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiini-povidomlennia/27244.html>